Aan de raad,

Onderwerp:	Routekaart voor een energieneutraal Hof van Twente in 2035

Voorstel:

1. De beleidsnotitie “Routekaart voor een energie neutraal Hof van Twente in 2035” als vertrekpunt vaststellen voor het realiseren van de in het MUD vastgestelde doelstelling om in 2035 een energie neutrale gemeente te zijn
2. Na vaststelling van de Routekaart het MUD beschouwen als geïncorporeerd in deze nieuwe beleidsnotitie en vanaf 2015 geen afzonderlijke rapportages meer maken over het MUD
3. Instemmen met de deelname van de gemeente Hof van Twente in het energiebedrijf Coöperatie Zuiver Hof van Twente en van daaruit in Zuiver Hof van Twente BV. Dit onder voorbehoud van deelname van ECHT en Stichting OndernemersPlatform Hof van Twente in de coöperatie en de BV en de goedkeuring van GS (artikel 160 lid 3 Gemeentewet)
4. Na een besluit tot deelname van de drie betrokken partijen, gezamenlijk de statuten van de coöperatie en BV uitwerken
5. De nog beschikbare middelen per 18-5-2015 vanuit het MUD ad € 69.215,-- toevoegen aan het restant per 18-5-2015 (incl. aangegane verplichtingen) van het budget van € 500.000,-- ad € 457.120,--
6. Het totale bedrag ad € 526.335,-- storten in de bij de nota reserves en voorzieningen in te stellen bestemmingsreserve duurzaamheid
7. Het beschikbare bedrag tot 1-7-2018 inzetten voor de:
   a. aanloopkosten van het energiebedrijf Zuiver Hof van Twente, incl. personeelskosten
   b. personele kosten voor de programmaleider duurzaamheid en [redacted]
   c. activiteiten en projecten voor educatie, voorlichting en communicatie
   d. investeringen in kleinschalige projecten vanuit de voorbeeldrol van de gemeente
8. De voortgang van de routekaart monitoren en jaarlijks bij de Berap rapporteren over de voortgang en per 4 jaar een evaluatie uitvoeren, voor het eerst in het 1e kwartaal van 2018, zodat de uitvoering van de routekaart kan worden bijgesteld door de raad

1 SAMENVATTING

In met Meerjaren Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid is vastgelegd dat de gemeente Hof van Twente in 2035 een energie neutrale gemeente wil zijn. Uw gemeenteraad heeft in november 2014 € 500.000,-- beschikbaar gesteld om dit te concreet te maken.

In de beleidsnotitie "Routekaart naar een energie neutraal Hof van Twente in 2035" wordt zowel een analyse gegeven van het energiegebruik van de gemeente Hof van Twente, als een mogelijke route naar het bereiken van de doelstelling in 2035.
Het is geen route die nu al vastligt en helder voor ons ligt, in de loop van de jaren zullen vele aanpassingen noodzakelijk zijn. De Duitse gemeente Saerbeck heeft gediend als voorbeeld en inspiratiebron.

In de beleidsnotitie en dit raadsvoorstel wordt ook voorgesteld om samen met ECHT (Energie Coöperatie Hof van Twente) namens de inwoners en de Stichting OndernemersPlatform Hof van Twente deel te nemen in de nieuw op te richten coöperatie Zuiver Hof van Twente en Zuiver Hof van Twente B.V.

Dit als uitvloeisel van de in januari 2015 door de 3 partijen ondertekende intentieverklaring.
Het nieuwe energiebedrijf zal een centrale rol vervullen in de samenwerking tussen deze 3 partijen en het bereiken van de doelstelling.

2 VOORGESCHIEDENIS

Het gebruik van fossiele bronnen voor de opwekking van elektriciteit, het verwarmen met gas en het gebruik van benzine en diesel heeft geleid tot:

a. Het besef dat deze fossiele bronnen eindig zijn.
b. De conclusie dat er omgeschakeld zal moeten worden naar duurzame bronnen voor de energieopwekking, besparing op energie en technische innovaties.
c. Het besef dat door de enorme schaalvergroting bij energieleveranciers heeft geleid tot het verlies van elke invloed op deze belangrijke basisvoorziening. En in het verlengde daarvan het feit dat binnen Hof van Twente jaarlijks 60 miljoen aan energielasten buiten de gemeente wordt besteed.
d. Het mondiale besluit dat op basis van de ontwikkelingen met betrekking tot het broeikaseffect gewerkt moet worden aan aanzienlijke CO2-reductie, die uiteindelijk voor Nederland en andere geïndustrialiseerde landen zal moeten leiden tot een reductie van 80 tot 95 %.
e. Het besef dat het ongewenst is voor de leveringszekerheid en het beheersen van de kosten, om voor energie afhankelijk te zijn van landen die de levering van energie inzetten als machtsmiddel.

De omschakeling naar duurzame energie in Nederland verloopt dusdanig traag dat Nederland ver achterblijft bij landen als Duitsland en Denemarken en momenteel samen met Groot Brittannië de laatste plaats inneemt.
Dit is een van de redenen dat de provincie Overijssel vanuit haar aandeel uit de verkoop van Essent middelen beschikbaar heeft gesteld om deze omschakeling in Overijssel te bevorderen. De provincie doet dit op verschillende manieren vanuit het Programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO). Vanuit dit programma worden met name initiatieven van onderop gestimuleerd.

3 WETTELIJKE GRONDSLAG

De gemeente heeft de intentieverklaring getekend en daarmee uitgesproken dat zij een aantal zaken (samen met andere partijen) zal onderzoeken en wil bereiken. Daarbij hebben alle partijen de vrijheid om uiteindelijk niet over te gaan tot realisatie van een lokaal energiebedrijf. Zowel ECHT als de Stichting OndernemersPlatform dienen zich nog uit te spreken over hun deelname in het nieuwe energiebedrijf.
De gemeente heeft vanuit Rijksbeleid de beleidsvrijheid om voor deze doelstelling te kiezen en deze gezamenlijk met inwoners en ondernemers uit te voeren.
De deelname in het nieuwe energiebedrijf wordt uitgevoerd binnen de daarvoor in de gemeentewet opgenomen kaders en zal worden opgenomen in “Verbonden Partijen”.

4 INHOUD VOORSTEL

4.A Wat willen we bereiken?

Uw gemeenteraad is evenals het college van B&W zeer betrokken bij het thema duurzaamheid. Er is sprake van een doorgaande lijn vanaf het raadsinitiatief "Naar een duurzame hof" van 2008-2009. Dit raadsinitiatief heeft geleid tot het strategisch project duurzaamheid, in het kader van het provinciaal programma investeren met gemeenten.
De uitvoering van het deelproject uit het strategisch project, namelijk "Naar een duurzame gemeente" heeft geresulteerd in het MUD (Meerjaren Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid), waarin de doelstelling: Hof van Twente energie neutraal in 2035 is opgenomen.
Vervolgens is in het coalitieakkoord dit herbevestigd en zijn duurzaamheid en economie als speerpunt van beleid opgenomen.

4.B Wat gaan we ervoor doen?

Om het doel een energie neutrale gemeente in 2035 te bereiken is een Routekaart met gerichte aanpak en met name samenwerking tussen alle partijen (inwoners, ondernemers en gemeente) noodzakelijk. Dit geldt ook voor de stimulerende en initiërende rol van de gemeente en de voorbeeldfunctie die de gemeente in woord en daad op zich neemt.
Inspiratiebron voor het realiseren van de doelstelling en de rol van de gemeente is het Duitse Saerbeck. Deze gemeente heeft in de praktijk laten zien dat een gezamenlijke aanpak werkt.

Zie verder de beleidsnotitie "Routekaart naar een energie neutraal Hof van Twente in 2035", deze vormt een integraal onderdeel van dit voorstel.

4.C Wat mag het kosten?

Uw raad heeft in november 2014 alvast € 500.000,-- voor dit doel beschikbaar gesteld. Met de nu voorliggende besluitvorming wordt invulling gegeven aan de intenties waarvoor uw raad het bedrag beschikbaar heeft gesteld. Het overblijvende bedrag uit het MUD (€ 75.000,-- in 2014, grotendeels doorgeschoven naar 2015) wordt hieraan toegevoegd.
Per medio mei is een bedrag van € 526.335,-- nog niet uitgegeven of bestemd. Voorgesteld wordt om dit totale bedrag toe te voegen aan de nieuwe bestemmingsreserve duurzaamheid (in te stellen bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen).

De bestemmingsreserve duurzaamheid is deels bestemd voor zaken die revolverend zijn en die binnen een termijn van maximaal 15 jaar zijn terugverdiend. Bij de kadernota zal worden voorgesteld om een substantieel aanvullend bedrag te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid, om te kunnen investeren in projecten voor de opwekking van elektriciteit of warmte die renderend zijn. Dit geld zou bijvoorbeeld besteed kunnen worden voor de zonnepanelen op het gemeentehuis en de Reggehof, maar ook een participatie in het plaatsen van zonnepanelen op grote daken van GrootVerbruik-aansluitingen is een mogelijkheid. (Zie nadere toelichting in par. 8.3 van de Routekaart.)

4.D Wat is het alternatief?

Het enige alternatief zou zijn om als gemeente niets te doen en afwachten wat het Rijk voor beleid gaat voeren. Omdat alle 3 de partijen nodig zijn voor de samenwerking, kan de rol van de gemeente niet overgenomen worden door anderen. Dat geldt ook voor de voorbeeldfunctie van de gemeente.

4.E Wat is het risico?

Voor de realisatie van de doelstelling is de medewerking van inwoners en ondernemers nodig. Als deze niet voldoende mee willen werken, niet willen participeren in projecten voor grootschalige opwekking van duurzame energie en geen klant willen worden bij het energiebedrijf, zal de doelstelling dan ook niet worden bereikt.

Het financiële risico is gering en vervolgschade en aansprakelijkheid is voor het bereiken van de doelstelling niet van toepassing.

4.F Hoe ziet de vervolgprocedure er uit?

Na het vaststellen van de routekaart zal verder gewerkt worden aan het opzetten van het energiebedrijf Zuiver Hof van Twente en alle activiteiten die daarbij horen. Ook zal een marketing en communicatiecampagne gestart worden.

De voortgang van de routekaart te monitoren en jaarlijks bij de Berap te rapporteren over de voortgang en per 4 jaar een evaluatie uit te voeren, voor het eerst in het 1e kwartaal van 2018, zodat de uitvoering van de routekaart kan worden bijgesteld door de raad.

5 COMMUNICATIE

Het duurzaamheidsbeleid zal onder de aandacht van de totale organisatie moeten worden gebracht en een vast onderdeel moeten worden van de besluitvorming. De voorbeeldfunctie van de gemeente dient zich niet te beperken tot het nemen van fysieke maatregelen en investeringen om energie te besparen en gebruik te maken van duurzaam opgewekte energie. Ook gedragsverandering in de totale organisatie is daar een onderdeel van. Hiervoor zal een communicatietraject worden ontwikkeld.

Voor inwoners en ondernemers zal een Marketing- en communicatieplan worden ontwikkeld, samen met een 2-tal ondernemers uit Hof van Twente.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente

de secretaris, de burgemeester,

[redacted] [redacted]

mr. G.S. Stam drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Registratienummer	:	546995
Onderdeel programmabegroting	:	Programma
Behandeld door	:	[redacted] Ontwikkeling
Datum besluitvorming door B&W	:	26 mei 2015
Bijlagen	:	1. Routekaart naar een energieneutraal Hof van Twente in 2035
Ter inzage gelegde stukken	:	Geen